

ПРЕС КЛИПИНГ

5.октобар 2012.

НАСЛОВИ

ИНТЕРВЈУ: Љубисав Орбовић, председник СССС;(стр.2)

Просечна плата 42.122, потрошачка корпа 58.000 динара;(стр.3)

„Зејтин криза” отвара границе;(стр.4)

Држава испустила контролу цена хране;(стр.7)

Хоћемо ли изаћи на улице због цена?;(стр.8)

Уместо на Владу притисак на трговце;(стр.10)

Директори тражили да радници пишу изјаве да ли су у штрајку;(стр.11)

Политика иза захтева за ревизију приватизације;(стр.12)

Србија у зони неформалног банкрота?;(стр.14)

Шеф воли кратку сукњу и дубок деколте;(стр.15)

Српска храна најскупља у региону; (стр.16)

Дневно без посла остане 80 радника;(стр.19)

ИНТЕРВЈУ: Љубисав Орбовић, председник СССС

Мала група људи манипулише остатком Србије

Захтев за повратак цена на ниво од пре поскупљења је питање да ли ћемо трпети или ћемо рећи – доста је више

Наш интерес је да вратимо цене и ако то успемо нема потребе за протестима. Ако то не успе онда ће наши захтеви бити јасно дефинисани – враћање цена или повећање плата за толико. Неодрживо је да се на овакав начин живи, каже председник Савеза самосталних синдиката Србије (СССС) Љубисав Орбовић у разговору за „Политику” после јучерашњег састанка са министром трговине Расимом Љајићем.

Наводећи да СССС остаје при ставу да протесте организује за 15 до 20 дана уколико се цене не врате на ниво од пре поскупљења, Орбовић напомиње да је министар Љајић најавио да ће влада на данашњој седници предузети неке мере: „Рекао је да покушавају на све могуће начине да реше тај проблем”.

Љајић је после вашег састанка рекао да је влада готово исцрпела све мере.

Да, али су дали могућност одређеног увоза без царина, па онда да се за одређене количине кукуруза врши откуп по повољним ценама... Али ми не желимо да улазимо у детаље шта ће они покушавати и шта они раде. Нас интересује да ли ће се цене вратити или неће.

Имате ли некакав договор и са другим синдикатима? Конференција слободних синдиката најавила је једночасовни протест за 10. октобар.

С њима нисмо имали контакт. Колеге из АСНС-а (Асоцијација слободних и независних синдиката) послале су позив за састанак идуће недеље. Контактима са њима сасвим сигурно, нема разлога да у ову акцију не уђемо заједно.

Да ли заиста очекујете да на улице Србије изађе толико људи који ће значити неку снагу која ће моћи да приволи владу да учини нешто што, ево, није могла до сада или неће моћи у наредне две недеље?

То је питање грађана Србије. Ако су грађани Србије задовољни овим ценама и сматрају да то не погађа њихов буџет, па ми смо онда погрешили и извинићемо се. Онда је све потпуно отворено и онда ће и други вероватно подизати своје цене. Ово је, дакле, питање да ли ћемо трпети или ћемо рећи – доста је више. И ово није питање само синдиката или оних који раде, него и оних који имају боље плате, и оних који имају лошије плате, и оних који нису запослени, и оних који су пензионери. Ово је начелно питање. Реч је о једној групи људи која манипулише остатком Србије. А то је врло мала група људи која може да управља и да ствара екстрапрофит у овом моменту. Кроз повећање ПДВ-а од два одсто цене су се подигле за 10, 15 или 20 одсто.

Имате разумевање за владу што то још није успела да спречи?

Овде се не ради о разумевању владе. Ова влада је фактички тек дошла на власт и ово није усмерено према влади. Ово је резултат једног општег незадовољства које постоји годинама.

Значи, ми тражимо да ова влада реагује, да омогући да грађанин ове земље може да ради и да пристojно живи од тога.

С обзиром на то да су два доскорашња функционера СССС сада у посланичкој групи министра Расима Љајића, да ли то вама помаже или одмаже у овој акцији?

Он је као министар врло одговоран, био је и раније, и сада је, и никакве везе наши бивши функционери који су сада код њега немају с тим. И да су они тамо и да нису тамо, тај однос би био идентичан у овом моменту.

На основу чега конкретно ћете да кажете – добро, наши захтеви су испуњени и не треба да излазимо на улице?

Цене морају да се врате на ниво од пре поскупљења. И то не само основних животних намирница. Реч је и о ценама комуналија, које су врло значајне за буџет сваког грађанина. Зато ћемо и од локалних управа које су повећале цене комуналија тражити да их врате на првобитни ниво. Овде нема ништа лично, ништа политички, ништа овако или онако, ово је усмерено против повећања цена. А ко је подигао те цене, он нам се налази на црти.

Б. Баковић

http://www.politika.rs/rubrike/tema-dana/Prosecna-plata-42_122-potrosacka-korpa-58_000-dinara.sr.html

Просечна плата 42.122, потрошачка корпа 58.000 динара

Реални трошкови за трочлано домаћинство већи од 100.000 динара

Ако се пре неки дан Ранка Савић, председница Асоцијације слободних и независних синдиката и народни посланик, пожалила како са посланичком платом једва саставља крај са крајем и успева да од зараде живи само до половине месеца, шта је тек остало обичним грађанима Србије?

У каквој су ситуацији најбоље показује податак да ни у једном месту у Србији, сем у две београдске општине, просечна плата није довољна за трошкове потрошачке корпе. Наиме, док према последњим објављеним подацима Министарства спољне и унутрашње трговине, просечна потрошачка корпа вреди 58.006,96 динара, подаци Републичког завода за статистику показују да просечна зарада у Србији износи 42.122 динара.

Уколико се просечна плата „развије” по регионима, разлике постају драстичне. Иако се за Београђане верује да живе изнад просека, ни њихова просечна плата није довољна за животну статистику под називом потрошачка корпа. Јер, зарада у главном граду јесте недостижна за многе у централној и јужној Србији, али износи нешто више од 50.000 динара и није довољна за покриће корпе. А шта тек да кажу житељи места који, у просеку, не зарађују ни 30.000 динара – Тител, Ариље, Љиг, Крупањ, Ћићевац, Баточина, Топола, Петровац на Млави, Књажевац, Лебане...

У потрошачким организацијама, међутим, подсећају да је статистика једно, а реалан живот нешто сасвим друго и да је ситуација још алармантнија.

– Последњи талас поскупљења подићи ће вредност потрошачке корпе, док плате мирују, односно све мање вреде. Са тих 50.000 динара колико предвиђа званична статистика, месец

може да прегура неко ко живи сам и то веома тешко уколико је подстанар. Реална потрошачка корпа за трочлано домаћинство вреди више од 100.000 динара – наводи Вера Вида, председница Центра потрошача Србије, док Горан Паповић, председник Националне организације потрошача, подсећа на још једну варку статистике.

– Треба подсетити и да већина грађана Србије нема ту просечну зараду од више од 40.000 динара, већ најчешће раде за тридесетак хиљада. То значи да је ситуација у реалности још гора. Грађани Словеније за храну и пиће издвајају између 20 и 25 одсто зараде, док су и становници Хрватске блиски том проценту. А код нас готово половину просечне плате. То заправо значи да све што се заради потроши се само на храну – наводи он.

Наши саговорници подсећају и на то да у трошкове потрошачке корпе не спада само храна за једно домаћинство, већ су ту и рачуни за комуналије и још много тога.

– Ако је веровати државној статистици, трочлана породица месечно може са око 58.000 динара да подмири потребе за храном и пићем, да плати рачуне и друге трошкове становања, али и да покрије издатке за одећу, обућу, опремање домаћинства, културу, рекреацију – наводе у НОПС-у.

Последица тога по трговину је потпуно логична. Дошло је до пада промета, смањења просечног рачуна, али и до тога да су се чекови вратили на велика врата, јер су у плаћању на одложено купци нашли начин да надоместе разлику између плате и корпе. Највећи трговински ланци додатно су продужили рокове за плаћање чековима на одложено и то на више од 200 дана. Да се последњих година у нашој земљи исписује све више чекова, потврђују и подаци Удружења банака Србије. У току 2009. године издато је нешто мање од 7.990.000 чекова, у току 2010. године тај број се попео на више од 8.750.000, а протекле године је тренд раста настављен, па су банке издале више од 8.967.000 чекова. Осим чековима, купци су се окренули и производима трговачких марки, који су најјефтинији.

– У поређењу са истим периодом прошле године примећено је да се све више потрошача окреће производима који су јефтинији. Циљано одлазе у куповину само оних намирница које су на акцији, све више времена проводе у упоређивању цена и тражењу најповољније понуде. Производи приватних робних марки постају све чешћи избор купаца и учешће ових производа у промету износи око 15 одсто – наводе у компанији „Делез Србија”.

С. Деспотовић

<http://www.politika.rs/rubrike/tema-dana/Zeitin-kriza-otvara-granice.sr.html>

„Зејтин криза” отвара границе

Чини се да ће држава први пут послушати либералне економисте и укинути царине за увоз намирница, али се још не зна када

„Зејтин криза” довела је до тога да први пут министри проговоре и заложу се управо за оно што либерални економисти, али и економски новинари већ дуже мисле.

Наиме, министри финансија и трговине Млађан Динкић и Расим Љајић, подржали су прексиноћ јавно у емисији РТС-а предлог да се укину царине на увоз шећера и уља. Уследило је потом и оно што сви већ дуго говоре наглас – да нам је тржиште монополизовано и картелизовано. Међутим, према сазнањима „Политике”, немају либерали много разлога за

славље – сва је прилика да ће бити реч о само привременом укидању царина и то за прописане количине, а касније ће се све вратити на старо. Што се тиче монопола и картела, ниједан од двојице министара ништа није прецизирао.

Па ко је искористио прилику и подигао цене више него што би требало и на шта су конкретно двојица министара мислила када су говорили о монополима, питали смо јуче министарства која они воде.

У Министарству финансија и привреде су нам рекли да су могућности државе да утиче на актуелна дешавања на тржишту у надлежности Министарства спољне и унутрашње трговине, али су додали да ће министар финансија Динкић подржати предлог привременог укидања царина на увоз шећера и уља. На питање на шта је тачно Динкић мислио када је у емисији РТС-а изјавио да оволика поскупљења нису последица повећања ПДВ-а већ да су разлози други, у Министарству финансија су одговорили:

– У поскупљењу основних животних намирница апсолутно нема никаквих пореских елемената, јер ПДВ на основне животне намирнице и услуге, као што су грејање и градски превоз, није повећан. Код остале робе широке потрошње, где је пореска стопа повећана са 18 на 20 одсто, ефекат тог увећања намета је 1,7 одсто и сва поскупљења изнад тог процента су директан приход произвођача или трговаца – навели су.

Прецизан одговор на питање на које је тачно министар Љајић монополисте мислио, нисмо добили у његовом кабинету, али нам је речено да ће министар у петак имати састанак са произвођачима животних намирница и трговцима, о поремећајима на тржишту и неоправданим поскупљењима. Договор је, наиме, да почне серија разговора са произвођачима уља, шећера, млека и млечних производа, меса, као и са великом трговинским ланцима, након чега ће бити донете мере ради стабилизације тржишта и спречавања нових поремећаја на тржишту.

– Држава реално не може много да уради ако хоће да поштује елементарне принципе тржишне привреде, економије и слободног тржишта. Држава не може никаквом административном одлуком да натера било кога да снизи цену својих производа, јер се то коси са принципима слободног тржишта. Али, поред бесцаринског увоза 20.000 тона уља, влада разматра и могућност увоза још неких животних намирница, зависно од ситуације на тржишту – изјавио је јуче Љајић након састанка са синдикатима који су најавили протесте због поскупљења.

Тако да прецизног одговора на питање када ће царине на увоз уља, али и других основних намирница, бити укинуте и даље нема. Али, Милан Ђулибрк, помоћник главног уредника НИИ-а, који је у разговору са двојицом министара и потенцирао тезу о бесцаринском увозу, сматра да је већ направљен помак.

– Сматрам да ће и сама ова најаву увоза уља без царине бити довољна да уведе ред и да се овдашњи произвођачи замисле и спусте цене. Наше тржиште уља држе три велика и један мали произвођач, а укидањем царине ће се тржиште стабилизovati. И то не само у смислу нижих цена него и довољних количина. Јер за почетак, уља ће барем бити на рафовима. Слободан увоз је, уосталом, решење за све намирнице, а не само за уље – објашњава Ђулибрк.

На питање да ли би то могао најпре да искористи Ивица Тодорић, најбогатији Хрват и власник „Агрокора”, који се, између осталог, бави и производњом уља, Ђулибрк одговара да не верује да ће то бити случај.

– Уљара „Дијамант” је у власништву Тодорића и он неће да увози уље у Србију, јер би тако сам себи био конкуренција. Понављам, само потпуно отварање граница ће гарантовати бољу снабдевеност тржишта, поништиће несташице и донеће ниже цене – закључује Ђулибрк.

Исто мисли и економиста Александар Стевановић, који је недавно за наш лист рекао – да нема блокада уласку на наше тржиште, односно високих царина и да је увоз слободан, не би у 2012. години имали апсурдну појаву да не можемо да купимо уље или шећер.

Подсећања ради, царина на увоз сунцокретовог уља сада износи углавном 30 одсто, док је увоз из Русије, Белорусије, Казахстана и земаља ЦЕФТА потпуно либерализован, а за увоз из Хрватске царинска стопа износи пет одсто.

С. Деспотовић

Штрајк упозорења 10. октобра

Конфедерација слободних синдиката организоваће у среду, 10. октобра, једночасовни штрајк упозорења због лошег материјалног и социјалног положаја радника, повећања цена и изостанка социјалног дијалога с владом.

Штрајк упозорења биће организован у свим већим градовима од 12 до 13 сати.

објављено: 04.10.2012

Шећер по старим ценама, стиже још уља из резерви

БЕОГРАД – Министар пољопривреде Горан Кнежевић изјавио је да је Влада Србије на данашњој седници усвојила меру на основу које ће произвођачи шећера вратити малопродајне цене на ниво пре 1. октобра.

Кнежевић је рекао новинарима да су такође донете мере које ће обезбедити да у наредном периоду на рафовима у радњама буде довољно уља, као и других основних животних намирница.

Говорећи о шећеру, он је истакао да је држава показала своју снагу у преговорима са произвођачима шећера који ће смањити цене.

„Влада је данас усвојила низ уредби које се тичу очувања стандарда наших грађана”, рекао је Кнежевић.

Интервентна продаја уља, тражи се партнер за Железару

У циљу стабилизације тржишта и осигурања редовног снабдевања, Влада Србије је овластила Републичку дирекцију за робне резерве да интервентно прода додатних три милиона литара рафинисаног сунцокретовог уља.

Цена уља ће у малопродаји износити 142, 56 динара по литру и биће видно обележено као „уље из робних резерви”, саопштено је после данашње седнице.

Влада није донела одлуку о укидању царина на увоз шећера, јер су произвођачи најавили смањивање цена.

На данашњој седници Влада је задужила Министарство финансија да објави јавни позив за проналажење стратешког партнера за Привредно друштво за производњу и прераду челика „Железара Смедерево”, као и да спроведе поступак за проналажење стратешког партнера.

Суноко најавио ниже цене шећера

БЕОГРАД– Компанија Суноко најавила је данас да ће тржишту понудити шећер по ценама нижим од оних са којима је дирекција за робне резерве интервенисала на тржишту, наводећи да ће тиме допринети да се оне сниже и стабилизују.

С обзиром на то да је прерада шећерне репе сада у пуном замаху, залихе шећера у земљи се свакодневно повећавају и до краја године достићи ће ниво који ће омогућити стабилно снабдевање домаћег тржишта, без потребе за даљим растом цена, наведено је у саопштењу.

Истичући да не постоји потреба за бесцаринским увозом шећера, који је влада Србије раније најављивала као могућност, Суноко је оценио да је интервенцијом Републичке дирекције за робне резерве и стављањем у промет 5.000 тона шећера, као и ванредно обимним испорукама фабрика шећера, побољшана понуда у првим данима кампање прераде шећерне репе и у потпуности стабилизована тржишта овог стратешког производа.

Танјуг

ПРИВРЕДНИ ПРЕГЛЕД

http://www.pregled.rs/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=1037:Dr%C5%BEava-ispustila-kontrolu-cena-hrane&catid=9&Itemid=120

Држава испустила контролу цена хране

Енормно повећање цена и несташице прехранбених производа потресају тржиште и руше стандард већине грађана. Синдикалци позивају на уличне протесте, док из владиних редова стижу штура образложења да је маневарски простор за интервенције сужен на интервентан увоз и робне резерве. Ко кога преводи жедног и гладног преко воде? По повећању ПДВ-а од 1. октобра, као и поскупљењу инпута, енергената и горива дошло је до брзе реакције произвођача и трговаца и направљене су вештачке несташице сунцокрета, уља, шећера. У позадини су дилови произвођача и трговаца, јер и једни и други зарађују.

Притом се држава појављује са интервентним испорукама, иако је јасно да на залихама има довољно и шећера и уља, само чекају повећање цена. То је страшно, истиче у разговору за Привредни преглед Драган Зарубица, председник синдиката пољопривреде и потпредседник Савеза синдиката Србије. Проблем је што је држава из својих руку испустила контролу цена основних намирница. Гориво поскупљује али држава неће да се одрекне акциза, а цена је 170 динара, највиша у региону, додаје он и тврди да је суштина проблема у преливању новца и субвенција из државног у приватни сектор. Зарубица наводи да испаштају грађани, радници, чак и запослени у аграру, којима у последње време уопште нису повећане плате. Треба имати у виду да је око 90 одсто свих предузећа у пољопривреди, дуванској индустрији и водопривреди приватизовано, а максимално повећање зарада је пет одсто годишње. Власници се жале да евро расте а динар пада и имају штете од разлика у цени, али то није ни близу повећању цена од 30 до 50 одсто, понекад чак и троструко. Плате су прошле године вределе око 400, а данас због девалвације динара 350 евра, а могуће је да ће инфлација отићи и до 15 одсто, ако се настави тренд поскупљења. Чињеница је да монополисти зарађују огромне паре, објашњава он. Подсећа да се на примеру Агробанке види како функционише држава, јер је то банка са већинским државним капиталом и знало се коме се и под којим условима дају кредити. На првој седници СЕС-а 8. септембра када је Млађан Динкић изнео део пакета антикризних мера, уз већи ПДВ и акцизе и укидање 130 такси, рекао сам да су мере лоше јер ће све да поскупи, а уз

то се не стварају услови за запошљавање, већи само то да држава може да преживи. Без јасне стратегије шта даље, следи још већи талас поскупљења и протести народа. Притом СЕС уопште није ни расправљао о 13. пензији која је терет за пореске обвезнике, што није јасно министру рада Јовану Кркобабићу. Било би боље да се позабави изједначеним бројем плата и пензија, што нема нигде у свету што је срамота економске политике и привреде, каже Зарубица и подсећа да је претходни пакет мера који је Динкић донео 2008. до 2012. године довео до губитка 450.000 радних места. Ако је аграр главни ресурс, зашто су многа села замрла, а и неки градови таворе. Потребно је да се грађанима дају повољна средства за повратак на село, многи би се тада вратили. Према проценама, пре три године у пољопривреди, водопривреди и дуванској индустрији радило је 119.000, око 20.000 је отпуштено и проглашено вишком, а данас је остало око 100 хиљада радника, закључује наш саговорник. @АНТРФИЛЕ: Тајкуни газе колективни уговор Иако је потписан грански колективни уговор између синдиката и послодаваца којим се регулишу плате, накнаде и друга права запослених, и који поштује око 90 одсто послодаваца, неколико крупних предузетника то вешто избегава. Ради се о власнику Инвеја Предрагу Ранковићу Пецонију, а недаће имају радници Меделе, Витала, Сунца, Рубина... Уговора нема ни у Месној индустрији Матијевић ни у МК групи Миодрага Костића, наводи Зарубица. @АНТРФИЛЕ: Таково филовано корупцијом Нова афера отворена је недавно у Такову из Горњег Милановца, у власништву Родољуба Драшковића. Иницијативу општинског већа Савеза синдиката о преиспитивању приватизације подржала је недавно општина Горњи Милановац. Таково је процењено на 98 милиона евра а продато је 2005. године за три милиона евра, у међувремено је од 3.500 остало 700 радника, неки погони пребачени су у друге земље, финансијски извештаји филовани, а утврђене су и друге малверзације. Захтев о преиспитивању приватизације и наводи о кршењу законитости прослеђени су потпредседнику Владе Александру Вучићу, премијеру Ивици Дачићу и другим органима, каже Драган Зарубица. @ЛЕГЕНДА: Зарубица: Држава интервенише иако је јасно да трговци на залихама имају довољно и шећера и уља, само чекају повећање цена

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2012&mm=10&dd=04&nav_id=648572

Хоћемо ли изаћи на улице због цена?

ИЗВОР: СЛОБОДНА ЕВРОПА

Београд -- Октобарска поскупљења готово свих намирница осим удара на буџет грађана, отворила су и питање масовних синдикалних протеста широм Србије.

До тога ће, према тврдњама синдикалних удружења доћи уколико разговори са надлежнима о враћању цена на ниво пре поскупљења 1. октобра - чија је прва рунда прошла неуспело - не дају никакве резултате.

И док су грађани све незадовољнији економском политиком нових власти, остаје нејасно имају ли синдикати у Србији капацитет за протест који би довео до неке стварне промене на боље у положају радника.

Захтев једног од репрезентативних синдиката у Србији – Савеза самосталних синдиката надлежни за сада нису усвојили. Од државе су добили одговор да неће контролисати цене намирница, што значи да се после поскупљења с почетка месеца, њихов износ неће смањити. То је, под претњом масовних протеста чланова тог синдиката широм Србије, био услов стављен пред министра трговине.

Потпредседник Самосталног синдиката **Зоран Михајловић** каже да ће надлежнима дати још неколико дана да реагују. Уколико се то не догоди, њихов следећи корак је организовање демонстрација.

"Ми нећемо радити као до сада да зовемо људе у Београд, да они буду ту сат-два, па се онда разиђемо него ћемо у свим градовима у Србији организовати протесте, блокаду неких установа и путева", најављује он.

На питање колику масовност очекује с обзиром на све слабију моћ синдикалних организација, Михајловић каже:

"Свесни смо тога да су људи већ увелико у некој апатији. На нама је као синдикалној организацији да позовемо људе, све грађане не само наше чланове на један социјални бунт уколико се не буде ништа десило. Видећемо колико и како ће се одазвати."

Истовремено, Асоцијација слободних и независних синдиката се већ мобилише за протесте. Представница тог синдиката **Ранка Савић објашњава да су почели са слањем позива на демонстрације**, пошто су, грађани новим таласом поскупљења доведени на руб егзистенције. Недопустиво је да, када се цела Европа диже на ноге српски синдикати буду пасивни, каже она.

"Мене почиње да буде срамота да барем покажемо незадовољство свим овим мерама и дешавањима у Србији, као и цела Европа или већи њен део. Ти људи живе дупло боље него ми, а српски синдикати ћуте. Од владе тражимо другачију политику, тражимо да нема оваквог скока цена. Аналогно пензионерима тражимо тринаесту плату за све оне раднике који имају мања примања", истиче Ранка Савић.

На констатацију да није поменут обрачун с монополима и картелима, Савић каже:

"И то смо предвидели, прозивамо на одговорност министра трговине и владу који монополе морају да спрече."

Док синдикати усаглашавају ставове о протестима, грађани су све незадовољнији економском политиком власти, јер су им плате све мање – а намирнице којима се снабдевају све скупље,

због чега их се све више одричу.

Последњих неколико година, упркос помпезним најавама о „врелим синдикалним јесенима и зимама“, протести синдикалних организација у Србији нису испуњавали очекивања радника. Представници радника су најчешће у преговорима са надлежнима ревидирали своје захтеве и били задовољни постизањем било каквог договора.

Због тога **Александар Стевановић** из Центра за тржишна истраживања не очекује много од обећања о бурним протестима.

"Да постоје кладионице које се баве тиме колико синдикати људи могу да изведу на велике демонстрације, а под тиме мислим на барем 10 000 људи у Београду у да они притом заиста и демонстрирају – квота на такав догађај би била тако велика и да би се кладио да се то неће десити. Они и сами знају да је њихова моћ равна нули. Могу рећи да су ови захтеви које један синдикат упутио бесмислени. Ако хоћете једно друштво да упропастите само уведите контролу цена и за пола године ће да оде у парампарчад. Синдикати не би требало да предлажу још социјализма који је иначе Србију довео овде где јесте него да се лепо заложу за слободну трговину", истиче Стевановић.

Иначе, овде у Србији се за разлику од светске праксе, када се на празник рада 1. мај готово у свим метрополама организују протести са којих се скреће пажња на положај радника, нерадни дани користе за роштиљање и боравак на многобројним излетиштима. По свему судећи већина радника на своја права мисли по повратку са излета.

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2012&mm=10&dd=04&nav_id=648595

Уместо на Владу притисак на трговце

ИЗВОР: ТАНЈУГ

Београд -- Сарадник ИЗИТ-а Саша Ђоговић каже да би синдикати и покрети потрошача због повећања цена требало да удружено наступе према произвођачима и трговцима

Ђоговић наводи да влада није права адреса али би морала да на одређено време либерализује увоз основних животних намирница.

Ђоговић је истакао, на конференцији за новинаре ИЗИТ-а, да је излишан захтев синдиката да држава врати цене на предјашњи ниво јер, према његовим речима, **више не живимо у времену социјализма када је држава административним мерама могла да регулише цене.**

Како је оценио, **синдикати и покрети потрошача требало би да, посредством медија,**

"етикетирају" трговаце и производјаче за које сматрају да су неоправдано подигли цене и против њих спроведу негативну кампању, а истовремено позову градјане на бојкот током одредјеног периода.

С друге стране, оно што влада може да уради на кратак рок јесте да либерализује увоз одредјених намирница и тиме на тржишту створи претпоставке здравих, конкурентских, односа који би цене довели на тржишни ниво, рекао је Ђоговић

На средњи и дужи рок Комисија за заштиту конкуренције требало би да санкционише картелско и монополско удруживање, додао је он.

Тим "системом маказа" - владиним мерама и притиском уз помоћ синдиката и покрета потрошача - требало би да се делује на произвођаче и трговце, а не на владу, да формирају тржишно оправдане ценовнике, истакао је Ђоговић.

Danas.rs

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/direktori_trazili_da_radnici_pisu_izjave_da_li_su_u_strajku.4.html?news_id=248733

Стотинак радника Нисала протестовало у кругу компаније

Директори тражили да радници пишу изјаве да ли су у штрајку

АУТОР: З. МИЛАДИНОВИЋ

Ниш - Стотинак радника Нисала штрајковало је јуче у кругу компаније, захтевајући да пословодство почне да поштује рокове исплата заосталих зарада, предвиђене споразумом који је закључило са фабричким Самосталним синдикатом. Штрајкачи су захтевали и писану гаранцију генералног директора Нисала Небојше Крстића да неће покретати дисциплинске поступке против њих, пошто је он прекјуче најавио „реаговање компаније“ против учесника штрајка, који је назвао „незаконитим“.

- Крстић је 12. септембра потписао Споразум о динамици исплата четири плате за ову годину, као и разлике од исплаћених минималаца до реалних зарада за три месеца из 2010. након што је месец дана преговарао са нама. А онда је прошле среде напрасно послао допис у којем наводи да синдикално руководство Нисала на челу са мном није легално изабрано, позивајући се притом на Статут Самосталног синдиката металаца Србије, који је сам тумачио. Истог дана пословодство је тражило да сви радници пишу изјаве да ли су у штрајку или не, што је и противуставно и противзаконито, јер је наш штрајк најављен и организован по закону, а синдикалне слободе су загарантоване. Данас је доведено и приватно обезбеђење да „штити“ Управну зграду од радника Нисала који мирно штрајкују - рекао је председник Самосталног

синдиката Нисала Драган Маринковић и додао да „има писану потврду од руководства Самосталног синдиката металаца Србије да је изабран легално“.

Маринковић је још казао да је прва исплата из Споразума закљученог са пословодством Нисала каснила десет дана, а да радници сумњају да ни остале неће бити редовне, тим пре што у документу нема гаранција за то. Он је рекао да запослени у Нисалу већ „једва живе“, пошто су оптерећени кредитима и „минусом“ на рачуну, а ионако ниске зараде примају са закашњењем.

Генерални директор Крстић претходно је оценио да је штрајк незаконит јер га организује синдикално руководство Нисала које је „изабрано противно Статуту синдиката металаца Србије“. Он је рекао да су разговори са синдикатом прекинути „чим је утврђено да синдикални преговарачи нису легитимни и квалификовани“, а да ће бити настављени након избора новог синдикалног руководства, који ће бити „ускоро расписани“, а у које пословодство „нема намеру да се меша“.

Према његовим речима, запосленима у Нисалу од априла ове године исплаћено је осам плата, а пословодство чини све да и друге заостале зараде, као и доприноси на њих, који нису уплаћивани од 2010. до данас, буду што пре измирени. Он је казао да је у Нисалу запослено нешто више од 400 радника, а просечна плата износи 28.000 динара.

Јавно уместо тајно

У пословодству Нисала сматрају да актуелни синдикални руководиоци нису легални јер се за њих гласало јавно а не тајно, како предвиђа Статут Самосталног синдиката металаца Србије. Синдикално руководство изабрано је на Скупштини Самосталног синдиката Нисала 7. септембра ове године. Његови чланови претходно су углавном били чланови Штрајкачког одбора, који је водио последњи штрајк у компанији.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/politika_iza_zahteva_za_reviziju_privatizacije.4.html?news_id=248675

Руководство Нисала реаговало на протесте малих акционара

Политика иза захтева за ревизију приватизације

Пословодство: Оптужбе малих акционара су без основа, а изнели су их људи који су пре приватизације били високо позиционирани у фирми * Синдикат: Компанија “ради на црно” јер „посао уговара и радове изводи Нисал, а исплата иде на рачун Домал инжењеринга”

АУТОР: ЗОРИЦА МИЛАДИНОВИЋ

Ниш - Генерални директор Нисала Небојша Крстић оценио је јуче да је позадина захтева Клуба малих акционара Нисала за преиспитивање приватизације те фирме „политичка“, али да лично „не верује да постоји политички интерес да се угрози компанија иза које стоји и Европска банка за обнову и развој и Републички фонд за развој“. Крстићево реаговање уследило је након саопштења градоначелника Ниша Зорана Перишића да ће „град подржати захтев малих акционара Нисала за преиспитивање приватизације“, као и неколико протесних окупљања малих акционара испред Градске куће.

-Лично сматрам да су протести и захтеви малих акционара организовани на таласу актуелне промене власти. Ипак, не желим да верујем да постоји политички интерес и намера да се угрози компанија која поред осталог и у време кризе има посла и ради, већину производње пласира на страни тржиште, а по броју радника (401) највећа је у Нишу. Оптужбе малих акционара су без основа, а верујем да су разлози за њихово изношење персонални, пошто је углавном реч о људима који су пре приватизације Нисала били високо позиционирани. Многи од њих су покренули судске спорове против компаније које су по правилу губили. Верујем да су њихови захтеви још један покушај да из Нисала додатно „исцеде“ који динар. Све то, међутим, наноси штету и нарушава углед наше компаније, тако да ћемо против оних који то наставе да чине, морати да поднесемо кривичне пријаве- рекао је Крстић .

На конференцији за новинаре Крстић је негирао и тврдње малих акционара да је приватизација Нисала била „сумњива и штетна“ наводећи да су од 2003., када је београдска фирма Домал инжењеринг постао већински власник, „сви приватизациони процеси успешно окончани“, а обавезе из купопродајног уговора испуњене у целости и на време. Инвестициона улагања власника премашују 30 милиона евра, што значи да су десет пута већа од уговорних обавеза које су износиле 3,1 милион евра.

Нисал је поред тога једна од ретких фирми не само у Нишу већ и у Србији која је заиста купљена ради наставка производње - рекао је он.

Крстић је додао да ситуација у Нисалу јесте тешка, пре свега због светске економске кризе која изузетно шкоди извозно оријентисаним компанијама, али да пословодство настоји да што уредније измири обавезе према запосленима. Они су ових дана примили априлску плату, а од априла ове године исплаћено им је осам, предходно заосталих зарада. Просечна плата у Нисалу износи 28.000 динара. Такође, компанија настоји да измири и заостале доприноси на зараде, тако да ће „врло брзо“ бити исплаћени доприноси за 2010., а након тога сукцесивно отплаћивани и доприноси за 2011. годину.

Представник Клуба малих акционара Нисала Зоран Ђорђевић каже за Данас да су мали акционари, синдикалци и радници поднели више кривичних пријава због приватизације и пословања Нисала, као и његових дуговања бившим упосленицима, али да су МУП и тужилаштво одговарали да “нема основа” за покретање поступка. Кривичне пријаве су подношене против власника и директора Нисала, али и против ех премијера Мирка Цветковића, који је у време приватизације Нисала био директор Агенције за приватизацију. Ђорђевић верује да ће “те пријаве сада поново бити разматране”.

Нисал је продат за 325 хиљада евра, мада је независна кућа Кондејл из Београда проценила да је његова вредност 61 милион евра. Због тога сада мали акционар са 40 година радног стажа има осам акција по 1.000 динара, а не 15.000 евра. Компанија је продата “Домал инжењерингу” који је 2002. године имао капитал од 3.768 евра, мада су услови тендера налагали да купац мора да има капитал од милион евра, а обрт од два милиона евра. При том, није дозвољено да на тендеру учествује конзорцијум радника. Иако је председница тендерске комисије Кори Удовички била против продаје веома вредног Нисала фирми са тако малим капиталом, одлучено је другачије захваљујући Мирку Цветковићу- тврди Ђорђевић.

Он још каже да је нови власник Нисала „погрешно приказивао инвестиције“ јер је наводно прво продавао имовину Нисала, међу којом је била и једна зграда са локалима и девет станова, а потом тај новац користио за куповину фабричких машина. Према његовим речима, компанија и сада “ради на црно” јер „посао уговара и радове изводи Нисал, а исплата иде на рачун Домал инжењеринга“.

Он и остали представници малих акционара имали су преkjуче састанак са градоначелником Перишићем (СНС). Након састанка Перишић је рекао да ће град у оквиру законских надлежности “подржати намеру малих акционара Нисала да се преиспита приватизација ове фирме, али и свих осталих у Нишу где постоји било каква сумња у регуларност”. За комуникацију са њима одређена су два градска већника.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/srbija-u-zoni-neformalnog-bankrot>

Србија у зони неформалног банкрота?

Сарадник Института за тржишна истраживања (ИЗИТ) Саша Ђоговић оценио је да је Србија већ у зони неформалног банкротства, а да не би уследио и формални банкрот, када земља не би сервисирала своје обавезе јер не би могла пронаћи кредиторе, потребно је спровести озбиљне реформске потезе.

Ђоговић је, на конференцији за новинаре ИЗИТ-а, истакао да озбиљне владе непопуларне потезе повлаче у првим годинама власти да би убирале плодове пред крај мандата, а ако се то не уради у првој години и по, онда неће ни касније, што земљу води даље у дужничку кризу.

По његовим речима, прави тест за ову владу биће буџет за 2013. годину, када ће се видети да ли ће бити стратешких помака или ће се остати на површинским захватима.

– Без резова и суштинских трансформација не можемо доћи до здраве подлоге – рекао је Ђоговић, наводећи да је потребна реформа пореског система, сеча бирократије, борба против корупције и ефикасније судство.

Он је оценио да је ова влада до сада показала „примесе” популизма и демагогије, као што је повећање плата у јавном сектору и пензија од два посто ради очувања животног стандарда, а с друге стране, догађа се „ерупција цена”. Такође, речено је да неће бити отпуштања у јавном сектору у време кризе, док запослени у приватном сектору могу бити отпуштени када год се то прохте власнику сходно пословним активностима предузећа, иако управо привреда финансира запослене у јавном сектору, навео је Ђоговић.

На потребне резове преkjуче је упозорено и из Фискалног савета.

– Смањење фискалног дефицита у наредним годинама морало би да буде изузетно оштро да би се зауставио раст јавног дуга и тако избегла дужничка криза – изјавио је председник Фискалног савета Србије Павле Петровић.

Он је рекао да је ситуација таква да ће јавни дуг, који ће на крају ове године достићи 60 одсто БДП-а, и у 2013. наставити да расте. Само уз строге мере могуће је у 2014. години зауставити његов раст, да би затим уследило смањивање. Петровић је истакао да је неопходно добро кројити буџет за 2013. годину, као и направити средњорочан план структурних реформи и донети све потребне законе да би се могли очекивати сигурни ефекти у неком дужем периоду. Он је упозорио на то „да би и у међувремену могла избити криза јавног дуга ако кредитори на које обично рачунамо кад позајмљујемо новац оцене да то не треба да чине или затраже превише високе камате, што би довело до болног принудног прилагођавања”. Петровић сматра

да се, без снажног смањивања дефицита, криза јавног дуга не може избећи. Он је подсетио на то да би укупан дефицит државе без ребаланса буџета био око 216 милијарди динара, а да је ребалансом повећан на 222 милијарде, или 6,7 одсто БДП-а. За финансирање дефицита и отплату главнице јавног дуга до краја године потребно је 1,7 милијарда евра и додатних четири-пет милијарди евра у 2013.

– Без тих пара немогуће је затворити финансијску конструкцију. У најновијем извештају Фискалног савета, који је недавно представљен, дали смо и пројекцију буџетског дефицита и јавног дуга, која ће омогућити фискалну консолидацију. Тако је већ у 2013. потребно агресивно смањење дефицита на 3,5 одсто БДП-а – казао је Петровић.

– Тако би у 2014. години дефицит пао на 1,9 а у следећој на један одсто, да би у 2016. био на нули – навео је он, додајући да је министар финансија и економије Млађан Динкић прихватио те пројекције на Одбору за финансије, што је оценио као добар знак.

Е. Дн.

Ерозија стандарда

По начелним пројекцијама, инфлација би на крају ове године требало да буде око 11 посто или нешто изнад тога, али ће у сваком случају бити двоцифрена и бар душло већа од горње пројектоване границе од 5,5 одсто, што показује с каквим нереалним очекивањима се кренуло у ову годину.

Ђоговић је оценио и да ће већ угрожени животни стандард грађана и даље имати „тренд ерозије”, што ће изазвати негативне последице и на малопродају, угоститељство, туристички промет, па и станоградњу, тако да се поставља питање колико ће повећање ПДВ-а имати ефекта на пуњење буџета. Он је указао и на то да око 58 одсто расположивих примања просечног домаћинства одлази на задовољавање најосновнијих потреба, што је показатељ општег сиромаштва у којем живимо, при чему је 44 одсто прихода домаћинства ишло на храну, док у развијеним земљама ЕУ на храну одлази око 16 одсто расположивих прихода.

<http://www.dnevnik.rs/drustvo/sef-voli-kratku-suknju-i-dubok-dekolte>

Шеф воли кратку сукњу и дубок деколте

Недавно истраживање Виктимолошког друштва Србије показало је да је на тржишту рада у Србији дискриминисано 61 одсто жена, а да се тек свака десета обрати за помоћ некој од организација, институција или појединаца.

Као најчешћи облик дискриминације жена на тржишту рада забележено је распитивање о брачном статусу и плановима за материнство, наметање такозваних женских послова који нису у опису радног места и коментарисање физичког изгледа.

Дискриминацији су највише изложене, показало је истраживање, жене запослене у приватном сектору, раднице “на црно” и оне које немају стални уговор о раду: дискриминација је готово у истој мери заступљена и приликом тражења посла и на радном месту.

По речима једне од ауторки истраживања Сање Ђопић, питањем о брачном статусу дискриминише се жена и њен положај доводи у везу с рађањем и подизањем деце, али и крши Закон о раду, који не препознаје никакав “брачни статус” нити је он услов за добијање било којег посла. Осим тога, наводи она, коментарисању изгледа и захтевима да буду атрактивне –

кратка сукња и дубок деколте – изложено је 9,7 испитаница. Од три жене, односно 0,7 одсто, очекивало се чак да имају сексуалне односе с неким у фирми да би добиле посао. Више од пет одсто жена није могло добити посао због трудноће и материнства.

Проблема имају и запослене жене. Наиме, међу онима које раде дискриминација је још распрострањенија: у приватном сектору су јој изложене у 64,8 одсто случајева, док је тај проценат у јавном сектору 48,7 одсто. Најизложеније су жене које раде „на црно„ – 70,4 одсто. Жене које раде на одређено време су биле више изложене дискриминацији него оне које имају уговор на неодређено време. Најчешћи облик дискриминације односио се на услове рада. Сексуалном насиљу било је изложено 22,1 одсто запослених жена, од чега 79,5 коментарисању, 15,2 одсто недозвољеном физичком контакту, 8,3 одсто условљавању напредовања сексуалним односима, 3,1 одсто је било изложено порнографским материјалима на послу, а 2,8 одсто је принуђено на сексуални однос, односно силовано. Истраживање бележи и друге облике дискриминације жена на тржишту рада као што је мања зарада за исти посао које обављају мушкарци или немогућност напредовања.

Мало дискриминисаних жена је затражило помоћ, а највећи број сматра да би им било још горе када би говориле о проблему који имају, као и да би остале без посла који им је неопходан да би живеle. Наиме, истраживање је требало и да утврди колико се жена обратило за помоћ и тражило решење за свој проблем. Показало се да три од четири жене разговарају с блиским особама о дискриминацији коју доживе док тек свака десета одлучи да затражи стручну помоћ обраћајући се институцији, организацији или појединцу. Независним државним телима и невладиним организацијама нико се није обратио, било зато што жене нису информисане о њиховом постојању и раду, било зато што су се плашиле за посао, а има и оних које су као разлог навеле недостатак новца. Најчешћи разлози за необраћање, укупно 70 одсто, били су да су жене саме решавале проблем или да нису веровале да им неко може помоћи.

Љ. Малешевих

Коме се жале

Мали проценат дискриминисаних жена на тржишту рада у Србији тражи помоћ. Од оних које су се обраћале за помоћ, највише – 75 одсто – одлучило је да се обрати руководиоцу у фирми, 17,5 одсто неком другом појединцу, 15 одсто Инспекцији рада, 7,5 одсто синдикату, пет одсто суду, а 2,5 одсто општинској служби правне помоћи. Резултатима које су постигле задовољна је свака друга жена док исто толико њих тврди да ништа нису постигле, а било је и оних којима је такво обраћање још погоршало положај на радном месту.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:399901-Srpska-hrana-najskuplja-u-regionu>

Српска храна најскупља у региону

Е. В. Н.

Поражавајуће поређење цена основних животних намирница у нашим радњама и у окружењу. На најаву бесцаринског увоза, шећеране спустиле произвођачке цене на 79 динара

ШЕЋЕРАНЕ су попустиле и одлучиле да снизе своје произвођачке цене на 79 динара, па килограм слатког кристала у радњама не би требало да буде „тежи“ од 95 динара. Под притиском „вештачке конкуренције“ коју је држава одлуком о привременом укидању царина на увоз уља и шећера увела у Србију, произвођачи шећера су направили нову рачуницу. Како најављују из „Сунака“, спремни су да тржишту понуде и шећер по нижој цени од оне коју је одредила држава.

После њихове одлуке да снизе своје veleпродајне цене, Влада Србије је одустала од бесцаринског увоза ове намирнице. У циљу стабилизације тржишта Влада је у четвртак овластила Републичку дирекцију за робне резерве да интервентно прода додатних три милиона литара рафинисаног сунцокретовог уља. Цена уља ће у малопродаји износити 142,56 динара по литру и биће видно обележено као „уље из робних резерви“.

- Видећемо да ли ће уљари пратити шећеране и спустити цене - каже за „Новости“ министар трговине Расим Љајић. - Најава укидања царина на увоз је дала ефекат, јер у слободној трговини нико не може никоме наредити да снизи цене. Створили смо вештачку конкуренцију и то је уродило плодом, барем код шећера.

А уљари сматрају да смо несташнице у ствари измислили. Наиме, тврде да је несташница уља психолошки изазвана причом о суши и штетама које је она нанела.

НЕСТАШИЦА МЛЕКА СРБИЈА у просеку дневно увози 80 до 100 тона сировог или прерађеног млека из региона како би надокнадила мањак у производњи - тврди члан Удружења произвођача млека Србије. Саша Витошевић. - Несташница млека већ постоји. Србија по становнику троши најмање млека у региону и било би забрињавајуће ако би се потрошња повећала јер би тада дошло до озбиљне несташнице.

- Никада није речено да неће бити произведено довољно уља за домаће потребе, а негативна прича је навела потрошаче да купују уље за полугодишње или годишње потребе - каже Олга Чуровић, директор Пословне заједнице за индустријско биље. - За последњих месец дана тржишту је испоручено седам милиона литара уља, и тренутно имамо душло већу понуду од потрошње уља у Србији. Од овогодишњег рода и преосталих залиха производња ће бити више него довољна до следећег рода за подмирење домаћег тржишта од 80.000 до 90.000 тона годишње.

Иако нас стално уверавају да је храна у Србији најјефтинија у региону, ценовници све то демантују. Тако, на пример, уље плаћамо највише на Балкану. Тренутно се литар на рафовима српских радњи нуди за 170 до 200 динара, у Босни и Херцеговини је 165, а у Хрватској и Црној Гори 150 динара.

Десет комада јаја у Мађарској је 120, у Босни и Црној Гори је између 155 и 159, а у Хрватској 176 динара. Грађани Србије за исто паковање одвајају од 150 до 200 динара. Пилетина код нас просечно кошта 350 динара, али је у Босни и Црној Гори јефтинија за десетак динара. Најскупље пиле плаћају Хрвати, где се за килограм тражи око 670 динара. Поређење цена кромпира, међутим, показало је потпуно поражавајуће податке. Српски кромпир је најскупљи - за килограм се тражи од 50 до 80 динара. У суседној Црној Гори је само 35, а у Хрватској око 40 динара, док је у Босни 59 динара.

- Посебно је проблематично то што су цене многих наших производа, као што је рецимо „Имлеково“ пастеризовано млеко, веће у градовима Србије него у Македонији, или Босни - каже Петар Богосављевић, из Удружења потрошача Београда. - Светска криза јесте утицала на раст цена хране, сада је и повећан порез на додату вредност, али добар део трговаца, у недостатку конкуренције, злоупотребљава рецесију. Проблем код нас представљају и разлике у ценама истих производа, које „иду“ и до 20 одсто.

CENE OSNOVNIH NAMIRNICA NA BALKANU

ULJE (1 litar)	
Srbija	170-200
BiH	150
Crna Gora	150
Hrvatska	165
Mađarska	145

JAJA (10 komada)	
Srbija	150-200
BiH	159
Crna Gora	156
Hrvatska	176
Mađarska	120

ŠEĆER (1 kg)	
Srbija	95-110
BiH	108
Crna Gora	104
Hrvatska	110
Mađarska	90

BRAŠNO (1 kg)	
Srbija	50-65
BiH	62
Crna Gora	52
Hrvatska	73
Mađarska	59

KROMPIR (1 kg)	
Srbija	50-80
BiH	59
Crna Gora	48
Hrvatska	48
Mađarska	40

Све нас ово враћа ка старој причи о монополистима међу прозвођачима и међу трговцима. Управо због њихове слободе на тржишту, цене су само дограђују и јачају. С друге стране, држава нема начина да их натера да на своје рафове ставе производе и робних резерви. Тако ни недавна интервенција уљем из државних залиха није дала никакве резултате.

- Да би потрошачи били нормално снабдевени, неопходна је пре свега слободна трговина, слободан улазак робе на српско тржиште и слободно формирање цена - каже за „Новости“ економиста Александар Стевановић. - Све остало је контрапродуктивно и уништава економију једне земље. Најгоре што једној привреди може да се деси јесте да контролише цене, да ставља под контролу многу робу у услуге, а ми смо то у великој мери учинили. Држава не може ништа да поправи, може само да поквари, а пример је ситуација са уљем и шећером. Тек отварањем увоза, стање ће се нормализовати. Цене шећера и уља свуда у свету се формирају слободно и свако ко хоће може своје уље да извози или увози. А, ако неко нема пара за уље и шећер, а таквих је пет до 10 одсто, одобри им се социјална помоћ.

Дневно без посла остане 80 радника

Б. СТЈЕЉА

Ни у овој години се не смањује број запослених који су проглашени за непотребне. Вишак 33.000 радника, отпремнина ни десетом. Свакога дана између 50 и 80 радника послодавци остављају без хлеба

НЕ прође ниједан дан у којем барем један послодавац у Србији не прогласи свога радника - вишком. Тако је само од почетка ове године са радног места директно на биро отишло чак 33.270 радника, који више нису потребни својим фирмама. Што говори да ће до краја године бројка пребацити прошлогодишњу од укупно 42.500. Да ствар буде гора, синдикалци тврде да је број отпуштених далеко већи.

- У Србији свакога дана послодавци прогласе између 50 и 80 радника за технолошки вишак - оцењује Ранка Савић, председница Асоцијације слободних и независних синдиката. - Примера ради, у дуванској индустрији "Филип Морис", која је некада бројала хиљаде запослених, данас ради само њих 312.

У прошлој години је много више радника успевало да наплати по сто евра за сваку годину стажа, али данас то готово никоме не полази за руком. Ове године више од 90 одсто оних који су проглашени за вишак нису добили ни динара јер су им предузећа пропала и упркос томе што бивши радници имају право на тај новац, они немају од кога да га наплате.

НЕСЛАВНИ СТАТУС СТЕКЛО ПРЕКО 300.000 ЉУДИПРЕМА подацима Републичког завода за статистику, у Србији 342.261 грађанин још није пронашао посао иако је "статус" технолошког вишка зарадио пре најмање пет година. У Министарству рада објашњавају да радник може да се прогласи за вишак због три разлога. Први је технолошки - ако је фирма купила нове машине које аутоматски обављају оно што је рађено ручно. Други је - економски, односно фирма је пред банкротом, а трећи - организациони, тј. услед спајања две фирме укидају се дупле позиције.

Исплате коче и они послодавци који се надају изменама Закона о раду. Према прогнозама Зорана Мартиновића, државног секретара у Министарству рада и социјалне политике, нови прописи би могли да угледају светлост дана већ наредне године, а најзначајнија измена се односи управо на отпремнине.

- Предложено је да послодавац раднику исплаћује отпремнине само за време које је провео код њега у фирми, а не за укупан стаж - каже Мартиновић.

У међувремену, отпуштеним радницима остаје само могућност да се пријаве на биро за запошљавање и да се надају новом радном месту или, што је вероватније - пензији, јер је већина "вишкова" у зрелим годинама и са позамашним стажом иза себе.

Док не нађе нови посао или се не пензионише, радник проглашен за технолошки вишак има право на новчану накнаду, и то у висини од 50 одсто плате коју је примао у последњих шест месеци. Та помоћ, међутим, не може бити већа од 40.000, али ни мања од 16.000 динара месечно и најдуже може да се исплаћује две године.

У НСЗ додају да је квалификациона структура ових вишкова поприлично "шарена", али да је међу њима скоро 5.000 високообразованих радника. Највише је, међутим, оних са дипломом

средње школе - 63,3 одсто, а потом оних који немају квалификација или су полуквалификовани - 21,6 одсто.

БРОЈКЕ

42.500 радника проглашених вишком прошле године

16.000 динара најнижа исплата